

Kilenc százalékkal nőtt a megye iparának termelése

Mérleg tavalyról

Az új gazdasági mechanizmus első esztendejében a piaci viszonyok már észrevehetően befolyásolták az iparvállalatok tevékenységét — olvashatjuk a Központi Statisztikai Hivatal megyei igazgatóságának 1968-ról közzétett jelentésében. A tény- és számadatokból kitűnik, hogy

módosult a termelés szerkezete,
s az üzemek előző évhez mért termelésváltozása igen tág határok között szóródott. A termelési kapacitásoktól eltérő igények hatására a vállalatok és gyár-egységek mintegy harmad részénél csökkent a termelés, ugyanakkor a termelő egységek egy tizede a termelés jelentős növelése mellett sem tudta kielégíteni a megrendelő igényeit. Vég-eredményben Szeged és Csongrád megye iparának termelése továbbra is

az országos átlagot meghaladva, 9 százalékkal emelkedett,

a növekedés mértéke lényegében megfelel az elmúlt években 10 százalék körül állandósult fejlődési ütemnek.

Az állami ipar termelésének 80—90 százalékát 350—360 termék, termékcsoport képviseli. E termékek köre a korábbi években alig változott, viszont 1968-ban közülük 21-nek a gyártását be-
szüntették és 27 új termék gyártása kezdődött jelentősebb nagyságrendben. Tavaly kezdte gyártani többek között a Hódmezővásárhelyi Mezőgazdasági Gépjárató Vállalat a takarmánykiosztó kocsit, a Szörme- és Bőr-
hakészítő Vállalat a bőr- és műbőr zakót, a Szegedi Konzervgyár a szörpkészítményeket, a Paprikafeldolgozó Vállalat a halászlékocskát.

Jelentősen módosult a megyei székelyi szocialista ipar értékesítésének irányok szerinti összetétele. Az iparon belüli forgalom aránya 19 százalékról 24 százalékra emelkedett, a belkereskedelmi értékesítés az 1967. évi 34 százalékról 30 százalékra esett vissza. Az exportértékesítés aránya közel 1 százalékkal növekedett. Az átlagosnál nagyobb mértékben növelte exportját a Hódmezővásárhelyi Mérleggyár, a Tisza Bútoripari Vállalat, a Rostkikészítő Vállalat és a Szegedi Konzervgyár, jó részt a belföldi értékesítési problémák miatt. A legmagasabb — 68 százalékos — külföldi eladási hányaddal a konzervgyár értékesített.

Szeged és Csongrád megye egészének ipari exportja egyébként a termelés növekedését meghaladó mértékben nőtt.

Az export összetétele megváltozott,
a kapitalista országokba kiszállított mennyiség a korábbi 45—50 százalékról 35

nál érezzük a vihart, amely bennünket körülvesz és ostromol". Ebben a viharban — amelynek lényege az egyházon belül az, hogy a pápa szembeáll az új modernizmussal, — VI. Pál csak a konzervatívokra támaszkodhat.

Pál pápa pálfordulása azokat a katolikusokat, akik a haladásért küzdöttek, nem tántorította el céljaitól. Spanyolországban, ahol törvény tilalmazza a marxistákkal való párbeszédet, sok katolikus úgy tekint a marxistákkal való szövetségre, mint a fasiszta rendszerrel való leszámolás egyetlen olyan útjára, amely elhárítja a második véres polgárháborút. A diktatúra ellen harcoló munkások megmozdulásaiban, a letartóztatottak névsorában elsősorban baszk földön, papokat is találunk. A Spanyolországi Katolikus Munkásifjúság Lapjában a napi akciógépségen túlmutatva, Vonzalez Ruiz páter a következőket írta: „A szocializmus a világban több igazságot hoz, mint a régi társadalmi struktúrák”.

A latin-amerikai nagy befolyású egyházak egy nemzedékkel ezelőtt a fennálló elnyomó rendszerek kiszolgálói voltak. Ma a társadalmi és osztályharcokban a katolikus hívőkkel együtt sok esetben részt vesznek a klérus tagjai, különösképp az alsópapság.

százalékra csökkent, részint azért, mert a szocialista országokba irányuló eladás előnyösebb volt a vállalatok számára. Jelentős a vállalatok érdekeltsége a külföldi értékesítés eredményében, mivel az exportforgalom kétharmadánál az ipari üzemek osztottak az ártöbbleten a külkereskedelemmel.

A tavalyi évtől a vállalati gazdálkodás középpontjába a nyereségtömeg növelése került. Az évet valamennyi szegedi és Csongrád megyei vállalat

nyereséggel zárta,

sőt a nyereség nagysága általában jelentősen meghaladja az elmúlt év elején kalkuláltat, részben az indulóárakba beépített nagyobb tartalékok, részint pedig az eredményesebb gazdálkodás hatására. De nem elhanyagolható az a hányad a nyereségben, amely állami hoz-

zájárulás formájában került a vállalati kasszába. Ugyanis tavaly, kilenc hónap alatt a megye minisztériumi vállalatai több mint 200 millió forintot kaptak állami viszsztatérítés, dotáció és árkiegészítés címén. Az elért nyereségnek közel a felét ezek a költségvetési juttatások adták.

A termelékenység viszont másképpen alakult. Az egy foglalkoztatottra számított termelékenység a korábbi években tapasztaltnál kisebb mértékben, mindössze 3 százalékkal emelkedett, s így a termelés növekedésének csak egyharmadát jelentette. A mérséklődéshez hozzájárult, hogy több vállalatnál

csökkentették a munkaidőt.

Igy átlagosan 2 százalékkal csökkent az egy munkás által teljesített munkaórák száma. A megváltozott igények hatására módosult a gyártmányösszetétel, nőtt a magasabb munkaigényű termékek termelésének aránya, s vele párhuzamosan nőtt a kisserzési gyártás aránya is.

Somogyi Károlyné felvétele

ÓVODÁBAN. Hasznos játékok készítették ügyeskező édesapák a Ságvári Endre utcai óvoda lakóinak. Az „igazi” hajszárító búra, hajmosóállvány mellett szorgoskodnak a kislányok, s mint látható, jól megfigyelték, hogy s mint kell velük bánni

Helder Camara, aki a 30 milliós Észak-Brazília érseke, — és a klérus azon szárnyához tartozik, amely XXIII. János reform-eszméit vallja — azért küzd, hogy híveit öntudatra ébressze. Azt hirdeti: a rossz nem a kommunizmus, hanem az elmaradottság. A nyomorban élő tömegek a kiváltságokat élvező hatalmasok kis csoportja erőszakának áldozatai. Az érsek országa és a földrészt problémáit vizsgálva, arra a következtetésre jut, hogy Latin-Amerika problémáinak megoldására egyáltalán nincs remény a kapitalista vagy neo-kapitalista rendszerben. Ehelyett a megoldást a szocializmus vonalán kell keresni. A változást Herder Camara „morális nyomással, a jog és az igazság eszméi és demokratikus módszerei révén” véli elérhetőnek.

A harmadik világ püspökeinek 1967. augusztusában kiadott közös dokumentumából idézzük: „Nem, Istent nem akarja, hogy legyenek gazdagok, akik a szegényeket kizsákmányolva, élvezik a világ javait”.

A legmesszebb, a forradalmi harc hirdetésére és vállalására Camillo Torres kolumbiai pap jutott el, aki megtalálta útját a kolumbiai partizánokhoz. 1966. február 15-én fegyveres harcban ölték meg a rendőrök. „Forradalmár vagyok, mint kolum-

OSZTOZÁS az asszonygondokban

Társadalmunk tisztelete és megbecsülése jár a dolgozó nőknek, asszonyoknak, édesanyáknak. Ők azok, akik a tisztességgel végzett munka után legyőzik a fáradtságukat, s csodálni való szeretettel gondoskodnak a családjáról. A derűt, a mosolyt is ők adják a családi fészkekben. A párt és a kormány politikája a dolgozó asszonyok megbecsüléséről nemcsak elveket rögzít, hanem lehetőségeinknek megfelelően kötelező intézkedéseket ír elő az asszonyok munkahelyi és otthoni tevékenységének könnyítésére.

A jól ismert terheiségi, gyermekágyi és gyermekgondozási segély, ezt megelőzően a „kismamák” kimélete a munkahelyen — szintén segítségek. A szabad szombatok általánossá válása is olyan eszköz, ami kiméli az asszonyokat, s azt is jelenti, hogy a vasárnap — legalábbis annak jó része — valóban a pihenéssel, a szórakozással teljék el. Szegeden, ahol a könnyűipari üzemekben sok nő dolgozik, különösen örövendetes a szabad szombatok bevezetése. Lényeges, hogy az óvodák és iskolai napközi otthonok befogadóképessége az elmúlt öt év alatt országosan 13—15 százalékkal nőtt. Az igazsághoz az is hozzátartozik — amint a kormány ezt is nyíltan megmondotta —, hogy ez a növekedés korántsem tartott lépést a dolgozó családanyák számának emelkedésével.

A szocializmus az emberért van, a leghumánusabb társadalom. Ez a humanitás az országos és a helyi vezetésből sugárzik. Önmagában véve azonban ez nem elég: a humanitásnak minden munkahelyen érvényesülnie kell! Ha a különféle munkahelyeket vizsgáljuk, akkor már jócskán lehet találkozni negatív jelenségekkel. Nemcsak az itt-ott felcsattanó, türelhetlen, goromba hangra gondolok, hanem általában a humanista szellemű, helyileg megtehető intézkedések elmaradására.

Az osztozást az asszonygondokban jelenetette az is, hogy a kormány felkérésére a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság a Szakszervezetek Országos Tanácsával és a Magyar Nők Országos Tanácsával közösen közel 300 vállalatnál, szövetségelnél, intézménynél vizsgálta meg a közelmúltban a nők, az asszonyok élet- és munkakörülményeit. A vizsgálat, majd a kormány — egyebek között — megállapította, hogy sok pozitív intézkedés történt, de ez még egyáltalán nem elég.

A nőknek a népgazdaságban is igen jelentős a szere-

pük, mert sokrétű munkát végeznek, számuk növekszik a szakképzettséget kívánó munkakörökben is. A népgazdaság különböző ágazataiban közel kétfélmillió nő dolgozik. Szeged ipari üzemeiben is nagy számmal dolgoznak nők, s a szegedi járás közös gazdaságaiban szintén igen értékes tevékenységet végeznek.

A kormány a népi ellenőrzés jelentéséből azt a következtetést is levonta, hogy életszínvonal-politikánkban az eddiginél is fontosabb részt kell kapnia a munkások — elsősorban pedig a dolgozó anyák — élet- és munkakörülményeinek állandó vizsgálatának, problémáik megoldásának. Elsősorban azokban az iparágakban, amelyekben a legtöbb nő dolgozik, megkülönböztetett gondval kell vizsgálni a nők körülményeit, újabb könnyítő intézkedéseket téve.

Rendkívül fontos, hogy az asszonygondok enyhítéséhez a vállalatok, a gyárak, a szövetségek elsősorban a maguk lehetőségeit felhasználva járuljanak hozzá. Erre ösztönöz és ebben is segít a város és a szegedi járás vezetése. Jó, követendő, ha például a vállalat a kerületi új bölcsőde, napközi építését anyagiakkal is segíti.

Szükséges, hogy tovább emeljük a kereskedelmét és az ipar szolgáltatásainak színvonalát, bővítsük a háztartási eszközök kölcsönzésének skáláját, kiterjesszük a házhoz szállítást.

Leszögezte a kormány — a párt politikájának megfelelően —, hogy további lépéseket tesz a dolgozó nők helyzetének, életkörülményeinek javítására. A gondok ismeretese, hazánk anyagi erejéhez mérten egyre csökentjük őket.

Morvay Sándor

Sok interpelláció a II. kerületben

Tegnap a felsővárosi párt-szervezet Római körút 11. szám alatti helyiségében ülést tartott a szegedi II. kerületi tanács. A napirenden elsőként a lakásügyi állandó bizottság és a hozzátartozó aktívacsoporthoz tartozó tevékenységének értékelése szerepelt, amelyet Kiss Sándorné, az állandó bizottság elnöke terjesztett elő. A téma közérdekűségét bizonyítja az elhangzott 17 felszólalás. Mind a jelentés, mind a felszólalók véleménye egyezik abban, hogy a rendkívül sok lakásigénylő kérésének objektív elbírálásához sok segítséget adott az utóbbi években az állandó bizottság és a társadalmi aktívacsoporthoz. Szükséges lenne bővíteni a társadalmi aktívahálózatot, hogy a lakások elosztásánál még inkább érvényesüljön az igénylők rászorultsági sorrendje. A vitában felszólaltak: Nagy József, Solymosi Lajos, Jámor Jánosné, Hallai Gyuláné, Nagy László, Sarnyai István, Benkő István, dr. Várkonyi László, Kondorosi János, Pásztor Albert, Laczkó Istvánné, Szekeres István, Radics Sándor, Iglói Ferenc tanácsstagok, Lacsné Mihály-né országgyűlési képviselő, Koncz Mihály vb elnökhelyettes és dr. Kerepesi József vb titkár. A tanács az előterjesztést elfogadta.

Ezután dr. Kerepesi József vb titkár az 1968. évi fejlesztési pénzügyi terv zárszámadását és az 1969—1970. évi fejlesztési tervjavaslatot, Hévízi János pénzügyi osztályvezető pedig az 1969. évi költségvetés pénzügyi tervjavaslatát terjesztette elő. Nagy László, Sarnyai István, Pásztor Albert, Szöllősi Sándor, Nagy József, Koics Erzsébet és Csányi János tanácsstagok felszólalása után a tanács az előterjesztéseket módosítás nélkül elfogadta.

Gombai Mihály arról interpellált, hogy az Eszperantó utcában már több napja nem tudnak fűteni, mert nincs gáz. Berzsenyi Lajos azt tette szóvá, hogy a Retek utcában szanált házak előtt senki nem takarítja a járdát. Nagy József kifogásolta, hogy a József Attila sugárúton gyakran egy hétig is várni kell a szemét elszállítására. Sarnyai István javaslatot tett társadalmi munka szervezésére a fejlesztési tervek gyorsabb

megvalósításához. Daróczi Istvánné bejelentette, hogy a Bihari utcában 70 méter hosszúságban lenne szükség vízvezeték lefektetéséhez, ennek földmunkáit vállalja a lakosság. Hajnal László bírálta a közlekedési vállalatot, mert a 4-es villamos vonalán naponta hibásodnak meg a szerelvények. Soós Károlyné kérte, hogy az Ilona utcában a konzervgyárat és MÉK-et is kötelezzék a járda takarítására. Radics Sándor a baktói vízhiánnyal kapcsolatban meg egy új kút fúrását javasolta és Góbor Ferencné kérte, hogy a dorozsmai villamosvonalon a tűlzúfoltosság megszüntetésére a reggeli órákban kisegítő szerelvényt is közlekedtesse.

Pántya József vb-elnök és az építési és közlekedési osztály vezetője válaszolt az elhangzottakra.

Szegedi ipari vásár

A századik kiállító

A Szegedi Ipari Vásár és Kiállítás egyik legsikeresebb esztendejének ígérkezik 1969. A vásár igazgatóságára a napokban jelentette be részvételét a századik kiállító. A jegyzőkönyvek tanúsága szerint főként élelmiszeripari üzemek kívánják új termékeiket bemutatni a közönségnek. Ugyancsak nagy számban képviselteti magát a fogyasztási cikkek gyártó iparág is. Köréből például először hozza el termékeit Szegedre az Esztergomi Elektromos Mérőkészülékek Gyára, a Fővárosi Műszerkészítő és Javító Vállalat, a Pest Vidéki Gépgyár, valamint a budapesti Fővárosi Felvonójavító Vállalat.

A vállalatok előre tájékoztatták a vásár igazgatóságát a benevezett új termékekről, sőt néhány üzem azt is közölte, hogy önálló pavilonnal szerepel majd. Így a Szegedi Ecset- és Seprűgyár, a Szegedi Fémpipari Vállalat, a Szegedi Konzervgyár, a Paprikafeldolgozó Vállalat.